

Högskolan i Skövde
Rektor

Luntmakargatan 13, Box 7851,
SE-103 99 Stockholm, Sweden
Tfn/Phone: +46 8 563 085 00
Fax: +46 8 563 085 50
hsv@hsv.se, www.hsv.se

Annika Vänje
08-563 08587
annika.vanje@hsv.se
BESLUT

2008-12-02
Reg.nr 643-3271-08

Uppföljning av ifrågasättandet av rätten att utfärda sjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde

Högskoleverket återkallar rätten att utfärda sjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde.

Ärendet

Vid utvärderingen av sjuksköterskeutbildningen år 2006 (Högskoleverkets rapport 2007:23R) ifrågasatte Högskoleverket rätten att utfärda sjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde. Ifrågasättandet grundade sig på att kvaliteten i utbildningens genomförande och resultat bedömdes otillfredsställande, likaså kvaliteten i den verksamhetsförlagda delen av utbildningen. Högskolan i Skövde fick därefter ett år på sig att åtgärda bristerna. För uppföljningen av ifrågasättandet av sjuksköterskeexamen utsåg Högskoleverket följande sakkunniga: professor Kerstin Segesten (ordförande), professor Kenneth Asplund, professor Birgitta Sidenvall samt professor Stefan Lindgren. Samtliga deltog som sakkunniga vid den föregående utvärderingen år 2006. Högskolan i Skövde inkom i april månad år 2008 med en redogörelse av de åtgärder som vidtagits. Underlag för bedömningen har varit ovanstående skriftliga redogörelse samt platsbesök. De sakkunnigas yttrande bifogas.

Bedömning

Bedömningen har gjorts utifrån de krav som ställs i högskolelagen och högskoleförordningen och utifrån de rekommendationer som Högskoleverket gav i utvärderingen år 2006. De sakkunnigas bedömning är att kvaliteten i utbildningens genomförande och resultat fortfarande är otillfredsställande. I nationell jämförelse bedöms kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen som tillfredsställande. Högskoleverket instämmer i denna bedömning. Högskoleverket anser därmed att kvalitetskraven för att ge sjuksköterskeexamen inte är uppfyllda och att det därför inte längre finns förutsättningar att utfärda sjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde.

Beslut

Högskoleverket återkallar rätten att utfärda sjuksköterskeexamen vid Högskolan i Skövde.

Beslut i detta ärende har fattats av universitetskanslern Anders Flodström efter föredragning av utredaren Annika Vänje i närvaro av huvudsekreteraren Lena Adamson, informationschefen Eva Ferndahl och avdelningschefen Clas-Uno Frykholm.

Anders Flodström

Annika Vänje

Kopia till:
Utbildningsdepartementet
De sakkunniga

Sakkunnigas yttrande

I utvärderingen av grundutbildningar i medicin och vård (rapport 2007:23 R del 2) år 2006 bedömdes kvaliteten i sjuksköterskeprogrammet vid Högskolan i Skövde vara tillfredsställande när det gällde förutsättningar men otillfredsställande vad gällde såväl genomförande och resultat som verksamhetsförlagd utbildning. Den samlade bedömningen var att utbildningens kvalitet var otillfredsställande. Omvårdnadsämnet hade en svag ställning, den verksamhetsförlagda utbildningen var kort och utbildningsnivån hos handledande sjuksköterskor var låg. Vidare tränades inte studenterna att i tillräcklig omfattning tänka kritiskt.

I utvärderingen rekommenderades Högskolan i Skövde att

- se över omvårdnadsämnet vad gällde dess plats i utbildningen, dess teoretiska bas, dess innehåll och progression,
- ompröva de olika stödämnenas plats i utbildningen,
- se över de pedagogiska arbetsformerna så att studenternas kritiska förhållningssätt stärks,
- förstärka den verksamhetsförlagda utbildningen samt
- skapa utrymme för att integrera teoretiskt och kliniskt kunskapsstoff.

Vidtagna åtgärder

Högskolan i Skövde har tagit den riktade kritiken på stort allvar. Lärosätet har bland annat utökat programmets budget. Dock är intrycket att större delen av arbetet med att genomföra rekommenderade åtgärder påbörjats först under år 2008. Ett exempel på detta är att en ny utbildningsplan, som ska följa riktlinjerna i den examensordning som trädde i kraft 1 juli år 2007, införs först hösten år 2008.

Huvudämnet omvårdnad har tydliggjorts och beskrivits i ett övergripande dokument som antagits av institutionsstyrelsen i februari 2008. I detta klargörs ämnets värdegrund, dess centrala begrepp och dess roll och progression i sjuksköterskeutbildningen. Detta utgör en god början men svaren på de frågor vi ställde vid platsbesöket gav vid handen att det är en lång väg att gå innan ämnesbeskrivningen är integrerad i utbildningen och därmed påverkar studenternas förståelse och kommande yrkesutövning.

Stödämnenas omfång och plats i utbildningen har förändrats på ett positivt sätt. Omvårdnad och biomedicin läses i parallella kurser för att nå en bättre integrering. Folkhälsovetenskap har fått en tydlig plats och utbildningen i vårdinformatik har begränsats till en kortare kurs.

Yrkesverksamma sjuksköterskor undervisar i moment förlagda till lärosätets kliniska träningscentrum (KTC), detta för att stärka anknytningen till omvårdnadsarbetet.

Verksamhetsförlagd utbildning har utökats men återfinns först i termin fyra. Integrationen av teoretisk och praktisk kunskap kommer därmed för studenterna

sent i utbildningen. Programansvarig och lärare verkade inte uppdaterade om den omfattande pedagogiska forskning som pekar på vikten av tidigt möte med vårdverksamheten.

Lärarkompetensen inom den verksamhetsförlagda utbildningen är fortfarande svag, ett problem som dock delas med de flesta sjuksköterskeprogram i landet. Utbildningsinsatser för att höja den pedagogiska kompetensen har intensifierats och högskolan ger ett antal kortare kurser med varierande innehåll för sjuksköterskors kompetensutveckling. En del av dessa kan räknas till godo i en magisterexamen. Handledarkurser ges på flera orter i regionen.

Den pedagogiska grundsynen i sjuksköterskeprogrammet beskrivs i redogörelsen utifrån termer som problemorienterat lärande och case-metodik. Programansvarig och lärare har dock svårt att förklara hur denna grundsyn kommer till uttryck i undervisningen. Bilden av i vilken mån studenternas kritiska förhållningssätt främjas blir därför oklar.

Lärarkompetensen har försämrats sedan utvärderingen år 2006. Idag finns endast ett fåtal universitetslektorer med adekvat yrkeskompetens knutna till programmet. Flera av dessa har dessutom korta undervisningsuppdrag i programmet. De två ämnesansvariga är universitetslektorer men barnmorskor till yrket. Barnmorskor kan lämna ett visst bidrag i akademiseringen av sjuksköterskeprogrammet men begränsas av att den egna kompetensutvecklingen inte har fokuserat på omvårdnad. För att kunna hantera studenternas examensarbeten anlitas handledare och examinatorer utan adekvat ämnes- och yrkeskompetens, vilket ur kvalitetssynpunkt inte är acceptabelt. Vi noterar även att sjuksköterskeprogrammet fortfarande har ett flertal lärare med enbart kandidatexamen. Ur ett nationellt perspektiv är detta ovanligt.

Sjuksköterskeprogrammet vid Högskolan i Skövde har kommit tillrätta med en del av sina kvalitetsproblem, men det är fortfarande flera åtgärder som ännu ej är genomförda. Den ämnesmässiga och pedagogiska förnyelsen är inte ordentligt förankrad i lärarkollegiet och flera åtgärder är ännu på planeringsstadiet. Därutöver har utbildningen idag en bristande lärarkompetens.

Organisationsstrukturer och beslutsvägar kring programmet ger intryck av att vara tungarbetade och oklara. På frågor om var och hur beslut tas och med vilken kompetens och auktoritet olika beslut fattas gavs vid platsbesöket inga entydiga svar.

Slutsatser

Vi bedömer att utbildningens genomförande och resultat fortfarande är otillfredsställande. Förutsättningarna kan inte längre ses som tillfredsställande, då lärarkompetensen försämrats. I nationell jämförelse bedöms kvaliteten i den verksamhetsförlagda utbildningen som tillfredsställande, inte minst på grund av det engagemang som finns hos företrädare vid landsting och kommun.